



ПРОЕКТ LIFE20 NGO4GD/BG/000017  
„КРЪГОВА ИКОНОМИКА ЗА УСТОЙЧИВО БЪДЕЩЕ – ГРАЖДАНСКОТО  
ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ ЗЕЛЕН ПАКТ“  
ФИНАНСИРАН ОТ ПРОГРАМА LIFE НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ



# ТРЕТИ ОБУЧИТЕЛЕН МОДУЛ: „Мобилизиране на национални и европейски фондове за кръгова икономика“

Тема: „Обзор на възможностите за финансиране на  
проекти за кръгова икономика “



- “Онези, които действат първи и най-бързо ще бъдат тези, които ще уловят възможностите от екологичния преход. [...] Само публичните финанси няма да бъдат достатъчни – трябва да привлечем и частните инвестиции чрез поставянето на зеленото и устойчиво финансиране в сърцето на инвестиционния процес и финансовата система.”

Урсула фон дер Лайън, президент на ЕК



- “За да може Европа да премине към климатично неутрална икономика, ние се нуждаем едновременно от политически ангажимент и масивни инвестиции. Зелената сделка показва нашата решителност да се справим с климатичните промени, която сега е обезпечена с инвестиционен план. [...] Зелена Европа няма да се случи за една нощ. Поставянето на устойчивостта в сърцето на начина, по който инвестираме, изисква промяна на мисленето.”

Валдис Домбровскис, Изпълнителен вице-президент на ЕК

# ЗЕЛЕН ПРЕХОД

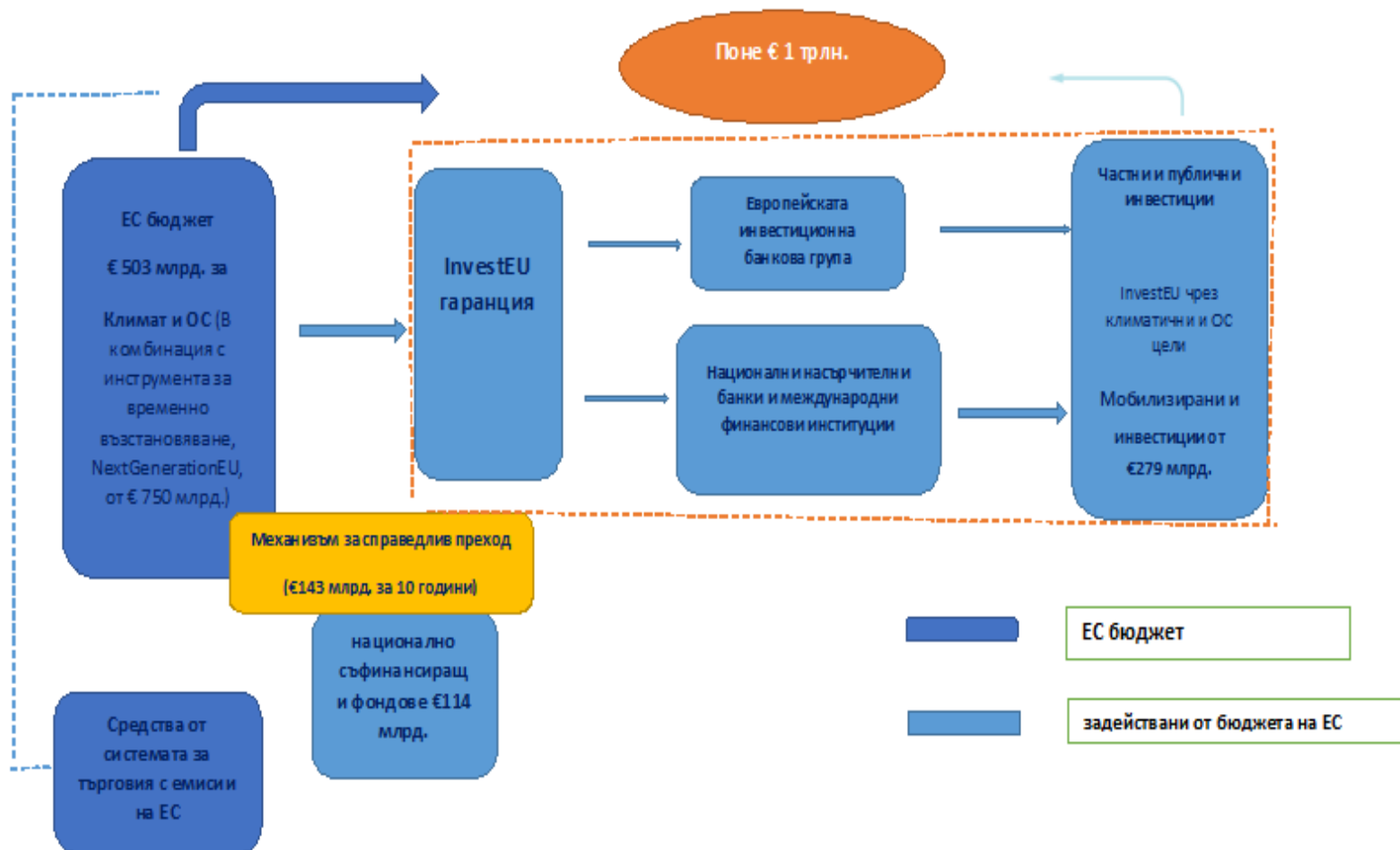
За финансиране на зеления преход и постигане целите на зелената сделка, наред със Социалния фонд за климата, на ниво ЕС е предвиден набор от инструменти, с които да бъдат посрещнати нужните разходи.

Комисията поема ангажимент да мобилизира поне 1 трилион евро за **устойчиви инвестиции** през десетилетието, за да бъдат постигнати целите, определени в рамките на Европейския Зелен пакт

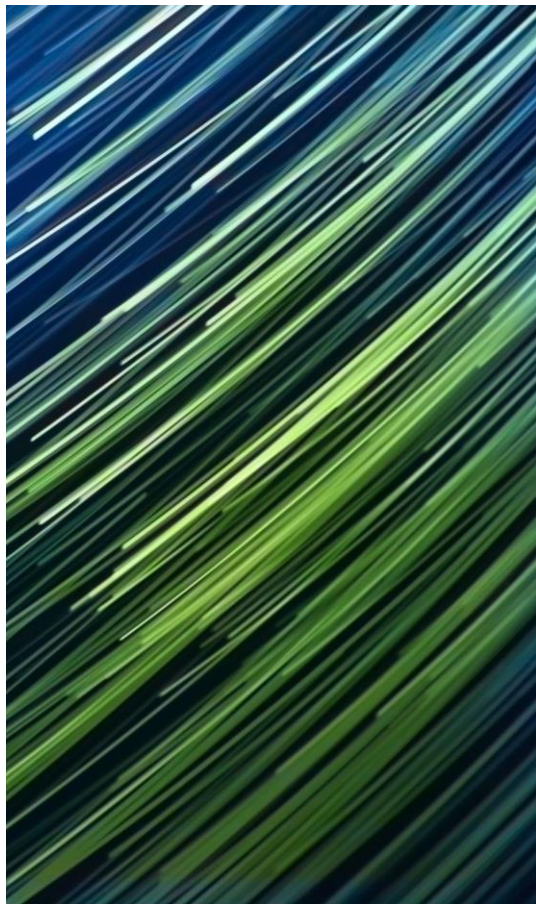
Финансовата подкрепа ще бъде осигурена чрез **План за инвестиции за устойчива Европа (ПИУЕ)** и **Механизъмът за справедлив преход**



# Откъде идват парите?



# Кръгова икономика – един от стълбовете на Зеления преход



---

Подкрепата за кръгова икономика означава, наред с другото, пренасочване на капиталовите потоци към устойчиви инвестиции.

---

За частния сектор това означава интегриране на екологични, социални и управленски фактори в инвестиционните решения, с превес над само икономическите такива.

---

Означава и мобилизиране на публични средства за финансиране, за да може кръговите проекти, независимо от нивото им на техническа готовност, да получат ресурсите, от които се нуждаят, за да отключат мащабируеми решения

# Кръгова икономика: Източници на финансиране



- ЕК предвижда набор от финансиращи програми в подкрепа на прехода към кръгова **икономика**, като европейските **Структурни и инвестиционни фондове, Хоризонт Европа и програма ЛАЙФ**
- Редица донорски програми с фокус към кръговата икономика
- ЕИБ – заемно финансиране и съвети по проекти за кръгова икономика чрез Европейския фонд за стратегически инвестиции и програма InnovFin /Европейско финансиране за иноватори/
- Национални средства, включително за съфинансиране

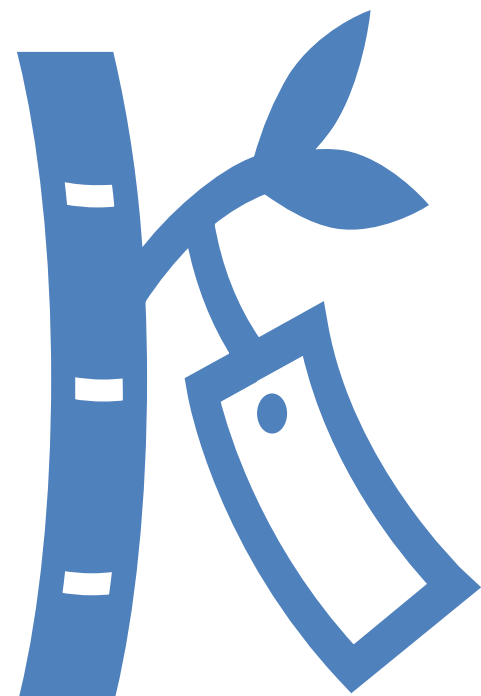
# Кръгова икономика – възможности за кандидатстване

- **На европейско ниво** – директно кандидатстване пред службите на ЕК, одобрение и финансиране директно от ЕК
- **На национално ниво** – делегирано кандидатстване пред националните органи, одобрение и финансиране през национални служби



# Директно кандидатстване – Хоризонт Европа

- Horizon Europe е най-голямата програма на ЕК за проучвания и иновации с бюджет от €95.5 милиарда и с времеви период до 2027г.
- Основната програма на ЕС за финансиране на иновации
- Бори се срещу изменението на климата
- Насърчава конкурентоспособността и растежа на ЕС
- Подсилва въздействието на научните изследвания и иновациите при прилагането на политиките на ЕС
- Подпомага създаването и по-доброто разпространение на отлични знания и технологии
- Стимулира икономическия растеж, насърчава промишлената конкурентоспособност и оптимизира въздействието на инвестициите



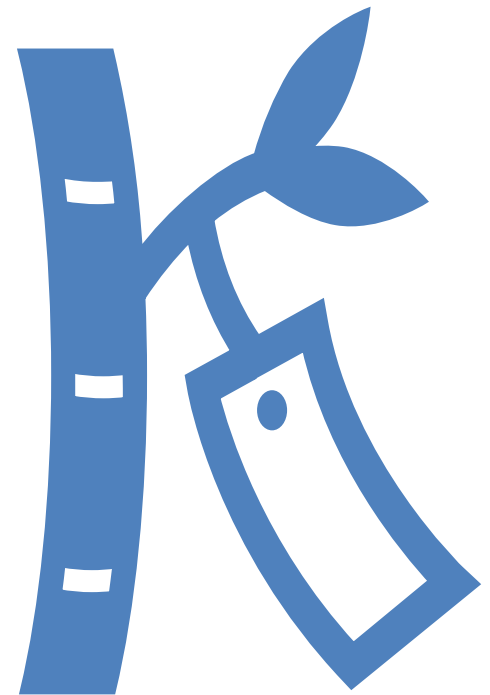


# Директно кандидатстване – Програма ЛАЙФ

- Life - програмата на ЕК за околна среда и климатични действия. В настоящия финансов период 2021-2027 е с бюджет от €5.4 милиарда.

Програма ЛАЙФ има 4 подпрограми:

- Околна среда и биоразнообразие
- Кръгова икономика и качество на живот
- Климатични промени – смегчаване и адаптация
- Чист енергиен преход



# Директно кандидатстване – Иновационен фонд

- Innovation Fund – ще предостави около € 38 милиарда между 2020 и 2030
- За търговски демонстрационни ниско-въглеродни технологии като част от индустриалните решения за декарбонизация на Европа и преход към въглеродна неутралност
- Цели подкрепа на бизнеса за инвестиции в чиста енергия и индустрия, която подкрепя икономическия растеж и създава местни дългосрочни работни места
- Финансира широкомащабни и по-малки проекти
- Фокусиран е върху иновативни ниско-въглеродни решения и процеси в енергийно интензивни индустрии, вкл. продукти, заместващи въглеродно интензивните
- Улавяне и ползване на въглерод (CCU)
- Строителство и експлоатация на улавяне и съхранение на въглерод (CCS)
- Иновативно генериране на възобновяема енергия
- Съхранение на енергия



# Директно кандидатстване – Европейски фонд за кръгова биоикономика

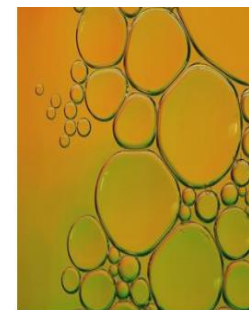
- Европейски фонд за кръгова биоикономика - 300 милиона евро за преход от икономика, базирана на изкопаеми горива към кръгова икономика, базирана на възобновяеми биоресурси
- Инвестира в зрели стартъпи – компании или продукти, с ниво на технологична готовност (TRL) между 6-9
- Размер на инвестицията - € 2.5-10 милиона евро



Blueeconomy & Fishery



Agro, Farming, Forestry



Basic Materials & Chemicals



Packaging



Nutrition



Home & Personal Care

# Директно кандидатстване – Програма за Общ пазар

- [The Single Market Program](#) - за периода 2021-2027 ЕК предлага целева програма от €4.2 млрд. за овластяване на потребителите и подпомагане на малките и средни предприятия в ЕС

Целите на програмата са:

- Поддържане на високо ниво на хранителна сигурност;
- Предоставяне на защита на потребителите;
- Подкрепа за конкурентоспособността на МСП;
- Подобряване управлението на общия пазар и съответствието с правилата;
- Разработване на ефективни европейски стандарти.



# Делегирано кандидатстване – структурни и кохезионни фондове

- Регионална политическа подкрепа за кръгова икономика

- Инвестиции, които допринасят за: повече рециклиране, подобро управление на отпадъците, ресурсна и енергийна ефективност, нови решения в продуктивния дизайн, нови бизнес модели и създаване на зелени работни места.

- Нов програмен период 2021-2027: Кръгова икономика с акцент в Програми Околна среда, Иновации и конкурентоспособност, Региони в растеж, Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони

# Делегирано кандидатстване – План за възстановяване и устойчивост

- Безвъзмездна финансова помощ и заеми в подкрепа на реформи и инвестиции, предприети от страните-членки на ЕС за устойчиво възстановяване от пандемията на Ковид-19
- Над 20 млрд. лева до 2026г.
- Стълбове:
  - ИНОВАТИВНА БЪЛГАРИЯ
  - ЗЕЛЕНА БЪЛГАРИЯ
  - СВЪРЗАНА БЪЛГАРИЯ
  - СПРАВЕДЛИВА БЪЛГАРИЯ

## **Други потенциални финансови източници за кръгова икономика**

- **Програми за трансгранично  
сътрудничество 2021-2027**

Сърбия, Турция, Северна Македония,

- **Програма „Балкани-Средиземно  
море“**

България, Хърватия, Кипър, Гърция,  
Италия, Малта и Словения. Включени  
са и 11 региона от територията на  
Испания, 5 региона от Франция, 3  
региона от Португалия, както  
Република Северна Македония,  
Босна и Херцеговина, Черна гора и  
Албания

- **други**





Как да  
подготвим  
успешен  
проект –  
най-  
важното  
накратко

Дизайн на проектното предложение

Определяне на обща цел, конкретни цели  
и резултати

Дефиниране на целевите групи

Съдържание – проблеми-теми-решения

Проектни места и времетраене

Разходи, ресурси, източници

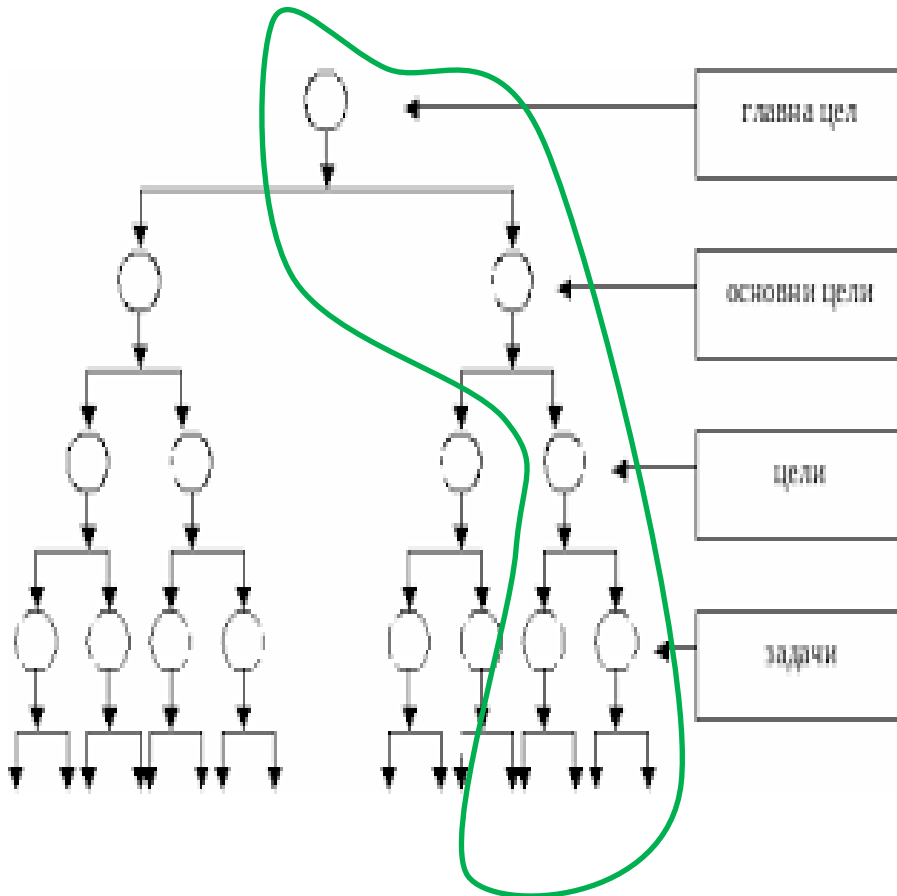
Организация и партньорства.  
Индуриална симбиоза

Екип на проекта

Индикатори

# Добри подходи за успешни проекти

## Подход на Дърво на целите



## Подход на Логическата рамка LogFrame Matrix Approach





# ВЪПРОСИ И КОМЕНТАРИ